

La Humanitat

Any II : Núm. 134
Barcelona, 13 d'abril de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56, segon : Telèfons 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

En l'aniversari de la República

Un any de República! Potser quan no la teníem en l'estimàvem més del que ens sembla que l'estimem ara. Potser quan no la teníem no pensàvem pas exigir-li apressadament, de vegades inconscientment, totes les coses que li exigim ara, disposats a descantar-la si no les realitza tot seguit.

Un any de República, sota l'herència catastròfica de la Monarquia, amb l'economia desfeta, la moral pública en fallida i el naufragi més espantós de tots els resorts de l'Estat.

Hem rebut una trista herència que no tan sols afecta a l'estat econòmic del país, sinó a la seva consciència col·lectiva, ço que fa més difícil i més perillós el trànsit. I és per això que els homes que albiren la gran responsabilitat d'aquests moments han de tenir cura en produir-se de manera que no causin estralls a la vida encara dèbil del règim democràtic que ens ha costat tants sacrificis instaurar.

Mai no s'ha operat un canvi amb una tan excepcional assistència de l'opinió ciutadana. Per tal d'instaurar la República hi va haver un alçament comicial de tot el país. Homes d'esquerra i homes de dreta conspiraven junts. El primer Govern revolucionari estava integrat per representants dels diferents sectors polítics del país. En els moments de la Revolució els uns i els altres, les figures més destacades dels actuals organes polítics, havien sofert persecucions i s'havien jugat la vida.

La República, per això, en venir, no va poder realitzar la tasca fortament esquerrana, transformadora i audaç que nosaltres haguérem volgut. No era una República conquerida amb les armes a la mà, en lluita revolucionària. Era una República fruit de propagandes, de discursos, nascuda més que per l'esforç de la majoria, pel sacrifici d'una minoria i, singularment, pels errors, les disbauxes i els crims dels adversaris. Abans d'instaurar-la ja ens en fèiem càrrec de tot això. I la gran majoria dels republicans s'havien fet el pensament de vigilar-la i conservar-la conant-li el ritme de cordura i de repòs que al principi necessitaria.

Però les apetències del país van més enllà dels propòsits i dels plans. El canvi de règim ha despertat la consciència política de les multituds. La República ha realitzat una tasca enorme, però el poble hauria volgut que en els primers moments el Govern, a cavall de la Revolució, hagués adoptat energiques mesures que reparassin els greuges rebuts i fessin sentir als qui van malbaratar el patrimoni nacional, van mantenir el país en la incultura i van desfer la moral ciutadana, el pes de la seva històrica responsabilitat.

Un any de República i per aquestes circumstàncies, per aquestes complacències, els grans culpables, els qui arrosseguen el crim d'haver enfonsat un poble, gosen ja aparèixer, i fins a criticar i cursar. És això, més que altra cosa, el que produeix el malestar d'una part del republicanisme. És això el que origina el descontent.

No oblidem, però, els grans mèrits del nou règim. Hem de percebre l'extraordinària abast de l'obra realitzada. Hem fet una Constitució laica i democràtica. S'ha consignat la separació de l'Església i de l'Estat, l'expulsió dels jesuïtes, el sotmetiment de les ordes religioses impossibilitant-les per a que es dediquin a l'ensenyament. S'ha abolit la llei de jurisdiccions. S'ha abolit la pena de mort. Estan en tràmit la llei de reforma agrària i el control obrer... Un any, amb uns primers mesos perduts, en Govern heterogeni pactat. Un any, durant el qual s'ha desfet, s'ha destrocat, el fantasma perillós d'un militarisme indignant.

El volum de ço realitzat és tan gros, tan enorme davant de tota consciència justa i serena, que si ens ho haguessin dit abans ens hi hauríem conformats tot seguit. Els errors, la pèrdua dels primers mesos quant a la tasca revolucionàriament esquerrana que es podia haver realitzat llavors, són fills de la manera com va ésser necessari ajuntar totes les forces per assolir el triomf. Altres errors o tantes són filles del procediment i tàctiques de Govern, no sempre a to, per part de ministres i de governadors,

FRANCESC MACIÀ

el capdell, el mestre, el símbol gloriós de Catalunya, a quina causa ha fet ofrena de la seva vida, i del triomf del qual la seva constància, la seva virtut, el seu sacrifici i la seva intel·ligència n'han estat els factors més decisius

Tot el que és un bé per Catalunya troba un nesso en la meua anirra. És això crec que els ciutadans han de commemorar l'aniversari d'un esdeveniment que deien llivre el país a les reivindicacions que el nostre poble desitja obtenir per a impulsar la seva noble aspiració a una nova estructura, més humana i més justa, del nostre país.

Francesc Macià

La política de la República

En mans del poble està el govern de la República. Se'l va guanyar civílicament, exemplarment en les jornades glorioses del 12 i del 14 d'abril de 1931. Va consolidar-lo el 28 de juny. Fa un any, doncs, que governa el poble. I governa en el mateix to amb què va fer la conquesta, amb la mateixa magnífica serenitat amb què va desfer-se del règim oprobios que encarnava una dinastia degenerada i forastera, apuntalada per les forces reaccionàries mestresses de privilegis irritants. Govern amb un Ideal com a fita i amb el Dret com instrument. L'obra de la República en un any és copiosa i tota ella inspirada en els dalters eterns de la humanitat: llibertat i justícia social. Heu-vos aci els inicis d'aquesta obra. Constitució sense dogmes i amb horitzons il·limitats; sobirania efectiva del poder civil; afermament de les llibertats individuals i possibilitació de les col·lectives i laïcisme; reforma agrària, cultura..., pe assegurar la igualtat de tots davant la Llei sense atendre els accidents de naixença, sexe, fortuna o professió. La justícia es fa per l'homo, per l'homo de l'homo. Això és la veritable revolució social. Una revolució moral. O és això o és un espectacular foc d'encenalls, un passatger i cruent relat de passions primitives. La concepció política del govern del poble s'inspira en fer de cada home i de cada col·lectivitat el forjador intel·ligent del seu destí dominant l'egoisme, anul·lant la vanitat, fent odiosa la vagància, exaltant l'amor per a fer fecunda la convivència entre els veïns de cada poble i entre els ciutadans del món. En aquest camí no hi ha marrada. Els que s'hi senten impacients no saben que per segar cal esperar un temps després de la sembra.

M. SANTALO.

amb el sentit i l'emoció que les hores que vivim requereixen.

La nostra fe republicana el nostre entusiasme aniran millorant aquestes deficiències. La República és el govern del poble per al poble, i serà, en definitiva, ço que aquest vulgui que sigui. És la llibertat i la democràcia ço que hem guanyat, ço que hem guanyat. En lloc de descantar la República el que cal fer és saber-la viure, ésser dignes d'ésser capacitats per a la Democràcia.

Obra fonamental de la República per a Catalunya i per a Espanya. L'Estatut que dintre de pocs dies començarà a discutir-se. Fonamental i necessària per a la seva pròpia vida. Ha de canviar-se tota l'estructura política de l'Estat espanyol. No es pot parlar ja en nom d'un fet de força, ni d'una realitat històrica de dominació. No és aquest el llenguatge de la democràcia. L'única font legítima de poder és la voluntat del poble. I Catalunya ja l'ha exposada ben clarament la seva voluntat, que ha d'ésser respectada per tots els homes de consciència liberal.